

Megjelenik hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Égész évre 10 frt. o. é.
Félévre 5 " 50 kr.
Évnyegyedre 3 " "
Egy órá 1 " "

Szerkesztői szállás:

belső s^o számú 131. szám.

Kiadó hivatal:

középútczá Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:
öt hasábos garmond sorért 1-szor 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajonál (Wollzeile 22.)
Haaenstein és Vogelmál (Neuer-
Markt 11 szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyitott cikke

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett
a szerkesztőséghez csüszendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezeltek.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY”

1870-ki XV-dik évfolyamára.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Égész évre 10 frt. o. ért.
Félévre 5 " 50 kr.
Évnyegyedre 3 " "
Egy órá 1 " "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középútczái könyvkereskedésébe) küldendők, hol a pontos szátküldésről gondoskodva van.

Lassanként kibúvik a szeg a zsákból.

(Brrr.) A Miletics vezérelte „Zastava” egyik legújabb számában figyelemre méltó cikket találunk „Ausztia-Magyarország és a szlávok” czim alatt.

„Voltak — ugymond — nagy szláv patrioták, kik magok is hódoltak a sok más államférfi által vallott elvnek, hogy az osztrák birodalom fennállása szükséges az európai súlygyehez nézve. Ezek támogatták Ausztriát, nem az európai egyensúly kedvéért, hanem a területén lakó szlávok fennmaradása és fejlődése érdekében. Ausztriát egyfelől előretolt előőrsnek tarták az északi barbarizmus ellen, másfelől kapcsolnak vélték, mely nyugatot kelettel köti össze, s így a nyugati kulturának keletre vitelére szolgál.”

„Jelenleg felhagyaték e nézettel mindazon szláv státusférfiak (természetesen ezek együtt véve teszik a nagy Mileticset!), kik nemzeteket szeretik. Senki sem ragaszkodik azon felfogáshoz, hogy Ausztia egy, a szlávokra nézve szükséges állam. Szemlünkre vehetők, hogy nem vagyunk loyális polgárok; de ha valaki behatóan vizsgálná e nézetváltozás okait, felismerhetné, honnan van az, hogy a szlávok, kik eddigelő mindig, a legválságosabb pillanatokban is legloyálisabb polgárai valának Ausztriának — ma oly ellenzéki áramlattal haladnak, mely, valamennyi symptomából ítélve, forradalomra vezet.”

E nyilatkozványt következőleg indokolja a „Zastava”:

„Oly állam, mely nem oltalmazza polgárainak érdekeit, mely jogait nem biztosítja, — tu lajdonkép saját lételet tagadta meg, mert saját megalkulásának feltételeihez, és de ideig való fennállásához válik hűtlenné. Egy ily államnak nincs joga hű-éget követelni polgáraitól, mintán maga lett hűtlenné irántuk.”

„A szláv törzsek érdekeik biztosítását, nemzeti jogaik biztosításában keresik. Ha az állam e jogokat nem garantirozza, lakosai többségének nemzeti érzellete ellen dolgozik — akkor az ily mostoha anyával szemben megszűnik minden kötelezettség, s akkor természetes dolog, hogy a népek tekintete másfelé fordul s biztonságukra más módot keresnek, legyen az bár Ausztia megsemmisülésével egyértelmű. Egy oly állam felett, mely a korszerűsággal s az emberiség természeti jogaiival száll szembe, napirendre fognak áttérni.”

„Hogy Ausztia egy kü, mint belügyiben mindig szlávellenes politikát követett s ma is ilyet folytat — erről meg vagyunk győződve; mert azt ma is érezzük minden következményeiben.”

„A belső megfelel a külsőnek. Ausztia nem képezhet védfalat az észak despotizmusa ellen, mert belsőjében szabadság nem létezik. Intézményeivel megakadályozza népeinek és nemzetiségeinek szabad kifejlődését.”

Itt elmondja a „Zastava” hogyan egyesültek „Magyarország pusztái” a németekkel megosztván az uralmat, hogy mily rossz külpolitikát követnek — s következőleg zárja be cikkét:

„Nem tartozik reánk arról gondoskodni, hogyan várhat be az ily szervezett állam egy európai conflagrátiót — mely könnyen belevonhatja őt az actióba. Elég nekünk annyi osztrák magyar patriotizmussal birni, hogy — mig arra idő van, s a nélkül, hogy jóstehetségei követelnénk magunknak — kimondjuk, miszerint az állam egy külháboru alkalmával, melyre lakosai nagy többségének elégtelensége mellett vállalkozni — biztos vereségre számíthat. Talán nem szükséges a boccai fölkelésre utalni.

„Azt hisszük, hogy a szlávok apatháját ez állammal szemben kissé megvilágítottuk s ennek

szükséges következménye, ha elmondjuk, ha az utolsó pillanatban a mi (ezután? áll) államférfiak nem térnek más irányba, ugy nemzeti, mint általános humanitási szempontból örülni fognak, s az ily állam vereségét óhajtjuk.”

Miletics lapjának őszinte nyíltsága semmi kívánni valót nem hagy fenn.

Igaz, hogy Szerbia hivatalos organuma ép e napokban mondá ki azt, hogy a szerbeknek erős Magyarországra van szükségük; azért Miletics és túlzó társai mégis azt hiszik, azt hirdetik, hogy senki sem tartja a szlávokra nézve szükségesnek Ausztriát; miután azonban cikke elején „osztrák birodalomról” szólt, nem bajos fölfedezni, hogy Magyarországról csak azért hallgat ezúttal, mert a divide et vincas jele alatt véli követőinek győzelmét előkészíthetni, még pedig, ugy látszik, forradalmi úton, minthogy ilyes symptomákat észlel és a boccai fölkelésre emlékeztet. A biztos vereség és Ausztia jövő megsemmisülése vizgsznl szolgál a nagy tervek létesíthetőségének bevéására. Itt ismét azt vélhetnők, hogy a „Zastava” csak is Ausztia iránt viseltetik oly áldásos jóakarattal, ha nem látnók, hogyan mutatja fel a szlávokat forradalmi kétségbeesett áramlat felé hajtó tényezőkként a németek és pusztai magyarok kettős szövetségét; tehát a szerbek és a szlávok gyűlölete tárgyát méltóztatik a magyar nemzetet is kijelölni.

A mi nézetünk szerint a Miletics-féle túlzó szerbtörök tervei lehetnek nagyszériek, de valószínűsítésre épen semmi kilátással sem bírnak. Az, a minék megtörténtén a „Zastava” legkevésbé sem búsulna, csak akkor következhetnék be, ha Oroszország ép oly harcokész lenne, mint azt a hódítás nélkül élni sem tudó orosz despotizmus és a szlávoknál a lengyelekhez hasonló boldogítására törő pauszlávok óhajtják; ámdé ettől az északi hatalom még messze áll: hadsereg csak a papiron oly nagyon retentő; de ha e szám meg is lenne, az új felgyverzés még csak jámbor óhajtás a czár birodalmában. E felett, a lábak még mindig agyagból vannak, mert a stratégiai vasúthálózat még csak évek hosszú során épülhet ki. Azután, a belforrongás jelei sem hiányoznak.

Kik lennének tehát azok, kik a „Zastava” kedvéért az osztrák birodalmat — Magyarországgal, vagy a nélkül megsemmisíték, megsemmisítheték, mintán Angliának és Franciaországnak — a többek közt, ez nem áll érdekében — sejtini sem tudjuk; kivált, midőn Szerbia maga sem osztja Miletics úr birodalomoztó nézeteit. Ezt a kemény diót aligha megtörik az újvidéki legiók.

Nézetünk szerint a „Zastava” cikke ugyan jelzi a jó szándékot, de aggodalmat senkinek sem okozhat; miután ezzel a „Miletics-had” ép azon vonalat lépte át, mely a költőileg magasztost — a nevelésgestől választja el.

Pest, ápril 10. 1870.

(B.) A mint látszik Potoczky nem egy könnyen talál miniszteri társakra. Mily könnyű volt régebben, az abszolút kormány idejében az államigazgatás vezetésére férfiakat találni, hanem aztán gyakran nem is sok köszönét volt benne.

Nagyon természetes, hogy Potoczky a német autonomista államférfiakra számított. Azonban Kaiserfeld zárbeszéde arra mutat, hogy a német autonomista-párt, vagy akkor nem volt tisztában magával, a midőn a me-rev centralisatio ellen oly elszántan harcolt, vagy most, midőn nem akar akkori programja létesítésére segédkezést nyújtani, talán attól való félelmében, nehogy a másik túlságha, a foederalismusba sodortassék: különben nem vonakodnék a koronaországok olynemű autonomicus állásától, mely a birodalom hatalmi s dualisticus állásával nem ellenkezik.

Jól tudom én azt, hogy némely koronaországok követelése ennél többre terjed, s olyat is foglal magában, mi egyenesen a birodalom foederalismus útjánai szétदारabolására vezetne.

De épen ez tenné kötelességévé a német autonomistáknak azt, hogy a kifelé gra-

vitáló foederalisticus törekvéseknek loyális úton igyekezzenek szárnyát szegni, s ha ez nem sikerülne, egész erélyvel útasítsák rendre az izgatókat; mit csak akkor tehetnek, ha a kormányba belépnek s azt egész erejükkel támogatják.

Ezzel ellenkezőleg, ugy látszik, az osztrák autonomisták nem érzik magukat kötelezve a parlamentben bevallott elveik keresztvitelére; kényelmesebbnek tartják már előre egy újabb ellenzék alapját megvetni a keletkezésben lévő miniszterium ellen.

Ez annak a jele, hogy ott, szintugy mint nálunk, nincsenek tisztában egy parlamenti párt kötelességeivel, különösen az ellenzék felelősségével; a két parlament ellenzéké közt csak az a különbség, hogy a mi ellenzékünk elég óvatosan kerül minden határozott programot, vagy legalább azt időről időre tetemesen változtatja, minőlfogva kevésbé van compromissionak kitéve.

Potoczkynek alig marad fenn egyéb, mint vagy lemondani arról, hogy a miniszteriumot véglegesen megalkossa, — vagy olyanokból kell azt összeállítania, kik a közelebbi pártküzdelmekbe kevésbé valának belesodorva. Ez esetre mind a tartománygyűlések, mind a birodalmi-tanács feloszlása elkerülhetlenné válna. Már pedig oly körülmények közt, melynek ez idő szerint a Lajthán túl félreismertlenül léteznek — az idővesztés is káros lehet.

Hogy a centralisatio és burocracia nagy mestere, Schmerling lovag a parlamentben alkalmat lelt megbukott rendszere mellett még egyszer lándsát törti — az természetes. Azonban az államadósság halmazs a veszített csaták sokkal kirívóbban tanuskodnak az ő rendszere ellen, semhogy attól lehetne félni, hogy szónoklataival pártot alakíthat maga körül.

A német elem elnyomatásától való alap-talan félelem lehet, hogy kisérthete pillanatra az osztrák autonomisták és szabadelvek között, de az alkotmányosság útjáról való letérésre a civilisált germán faj nem szorult, a német műveltség hatalma e részben sokkal hatályosabb eszközökkel rendelkezik, semhogy az erőszak kényszeréhez kellene folyamodnia.

Lehet, hogy mig e sorok napvilágot látnak, Potoczky már megalkotta lesz miniszteriumát, vagy talán fel is hagyott az erre törekvéssel; de ezzel még nincs vége a válságnak.

Ha az újból összehívandó tartománygyűlések akként alakulnak meg, hogy ott nem azok lesznek többségben, kik a fajgyűlölségnek hazájok valódi érdekeit is képesek alárendelni; — ha azokban sehoh sem fog túlsúlyra vergődni a birodalom határán kívül székelő szláv propaganda, szóval: ha azok lesznek többségben, nemzetiségi különbség nélkül, kik érzik, hogy a nemzetiségek fejlődésének főfeltétele a szabadság, s így nem óhajtják szorosabb értelemben veit hazájok érdekeit, a terjeszkedni vágyó absolutismus érdekeinek feláldozni: — akkor a kezdet nehezségei le lesznek küzdve.

Mindenekfelett pedig szükség lesz oly birodalmi-tanács megalkítására, mely minden előtételezen felül emelkedve s a birodalom jelenlegi alkotmányos viszonyaihoz alkalmazkodva javítsa ki a decemberi alkotmányt, nem törekedve a merev centralisatióra, de egyszersmind határozottan vissza-utasítsa a foederalisticus törekvéseket is.

Mondják, hogy még csak a háttérben, de résen állanak a foederalisták és a burocraták is. Lehet, de ezek megszüntek már félelmekes lenni. Kisérletök hasonlítani azok eljárásához, kik a pápa csalhatatlanságát vélik reá tukmálhatni a világra.

A politikai és lelkiismereti szabadság élvezete ma már általánosozott érzett szükségesség a népekre nézve. Az absolutismus felé irányuló törekvések ideje lejárt, nines, nem lehet oly vakmerő, ki az alkotmányosságának csak rövid időre való felfüggesztését is tanácsolhatná, tanácsolni merné.

Pest, ápril 9. 1870.

(B.) A képviselőház tegnap és ma, mondhatni, befejezte az ünnepek előtti tanácskozásait, s máttól kezdve semmi tárgy sem fog napirendre tüzetni, hanem csak a felsőház zenetei s az idő-

közben megerősítendő törvények kikirdetése fognak pár rövid ülést igénybe venni.

E két nap alatt összesen 9 törvényjavaslatot tárgyalt a ház általánosságban és részleteiben. Igaz, hogy e törvényjavaslatok első tekintetre nem nagy fontosságúak; de, mert egyrészl az államháztartás kiadásaival szoros kapcsolatban állnak, másrészl az igazságszolgáltatás gyors menetét lehetővé tevő akadályokat hárítják el: olintézésük sürgős volt.

E két nap bizonyágot tett arról, miszerint a nélkül, hogy a szükséges felvilágosító észrevételek megtétele akár jobbról, akár balról mellőztetnék, a tárgyakat rövidebb idő alatt is alaposan egy lehet megvitatni, ha a képviselőket a beszélési viszketeg el nem ragadja, s ha nem minden tag ismételi mind azt, mit az előleges tanácskozások alkalmával még elmondott, hanem minden párt részéről egy pár szóonk rövide foglalva mondja el azt, mit az illető párt elmondandónak tart.

A mai ülést két órai szünet szakította meg. Első felében az ő Felsége keleti utjához szükségelt póthitel, a képviselők lakbérének felemelése s a 10 kros papirpénz és 6 kros váltópénznek forgalomból leendő kivétele tárgyalatott. Az ülés második felében a felsőháznak néhány zenete olvasatott fel, melyek köztül csak a számszékro vonatkozó módosítás fog az ünnepek után tárgyalatni; a többi törvényjavaslat, miután azokhoz a felsőház is hozzájárult, a maga útján megerősítés alá fog terjesztetni.

Deák Ferenc beszéde.

(a képviselőház ápril. 6-ki ülésében.)

T. ház! A jelen törvényjavaslat általános tárgyalásánál azok után, a miket a ministerelők ur és Kauz Gyula barátom e tárgyban előadtak, alig van fontos mondanivalóm. Azt kívánom mindenként elött megjegyezni, hogy ezen 24 millió kölcsön nem Pest érdekében, legalább nem főképp Pest érdekében, hanem az ország érdekében történik; (Helyeslés jobbfelől) nem is közvetve, nem csak az által, hogy a főváros emelkedése az egész ország haszná, hanem egyenesen és közvetlenül, mert példánál e kölcsön legnagyobb részét két oly dolog fogja elfoglalni: a Duna szabályozása, és a hid megváltása, melyek mindégyike országos érdek.

Hogy a Dunát a két város közt szabályozni szükséges, azt minden ember tudja, és tudja azt is, hogy ez tetemes költségek kerül. A hid megváltása égető szükség. Ime előttünk áll a példa. Még néhány évvel ezelőt a hid megváltásához olesőbban juthattunk volna és meg vagyok győződve, ha a dolog még 5—10 évig haladna, a hid megváltása aránylag magasabbra fogna rugni, mint most. Ha tekintjük a két városnak és az ország forgalomnak emelkedését, ha tekintjük e két város népességi szaporodását az utolsó 10—15 év alatt, hozzátéve még könnyű kiszámítani, hogy azon jövedelem, mely ma már az előbbihez képest jóval magasabb fokon áll, mennyire fog emelkedni. Pedig azt nem vonja kétségbe senki, hogy a hídnak megváltása az ország kereskedésének érdeke. A hid megváltása nélkül, minthogy szerződés szerint el van zárva a lehetőség, hogy külön hid építtessék, nem csak a két várost, hanem a vasutat a vasuttal sem lehetne összekötni és az ország nevezetesen nagyobb része, mely a Dunán innen a tiszai határszélig terjed, el volna vágya folyó által s továbbra is megmaradna azon állapot, hogy a két vasut, mely az országból kiviszi a magyar terményeket, nem volna egyenes összeköttetésben az ország nagyobb részével. Nem pesti, legalább nem főképp pesti, hanem országos kölcsön ez; oly dolog, melynek mindenki érzi nem csak szükségét, hanem halaszthatatlanságát is, és ha kételkedtem volna valaha abban, hogy ezen kölcsönt megkössük-e, ily javaslatot elfogadjunk e, minden kétségemet oloszlatta volna azon körülmény, hogy maga Tisza Kálmán képv. ur, kinek a törvényjavaslat ellen ezer és mint ő mondja, súlyos kifogása van, mégis kényszerítve érzi magát, meggyőződése szerint, hogy a javaslatot elfogadja, hogy így a kölcsön megkötésének, hogy az hosszu időre ne halasztassék. Nem erőszkedem egyes észrevételek czáfolatába; azonban megjegyzem azt, hogy Londonban azon központi bizottság, melyet a corporatiók választanak, rendelkezik először azért, mert ott az állam nem adott a költségekhez semmit; másodsor, mert az nem rendelkezik azon tárgyakról, melyeket nálunk a kormány gyakorolt eddig is. Ez tehát nem megszorítása a város municipális jogainak, hanem a kormány ezen javaslat szerint megosztja a várossal azon felfüggetelt jogot, melyet eddig a kormány maga gyakorolt (helyeslés jobb felől). Ez nem jog megszorítása, hanem a municipális jogkörnek szélesbítése. (Elénk helyeslés jobb felől.)

Meg vagyok győződve, hogy ha az lényeges megszorítása volna a municipális jogoknak, Buda és Pest városa nem ajánlkozott volna oly szívesen annak elfogadására; de ugy tudom, hogy nem csak elfogadni készenk mutatkozott, hanem még köszönetet is mondott a tervezett javaslatáért. Arra nézve, hogy miképp kellett volna a törvényt előkészíteni, én az előttem szözlött érdemes képviselő urral egy fontos tekintetben ellenkező nézetben vagyok. (Halljuk!) Azt mondja ő, előbb meg kellett volna kérdezni a házat, hogy minő kölcsönt akar

kötni, megvitatni és megszavazni, vajon sorsjáték, vagy aláírás útján, vagy talán más módon kívánja a kölcsönt felvenni, szóval mintegy meg kellett volna előzetesen állapítani a kölcsön felvételének részleteit. Megvallom, én e felfogást gyakorlatilag nem tartom helyesnek. Sokkal inkább szeretem, ha a végrehajtó hatalom, ha a felelős kormányterjesztő, hogy mily módon lehet kölcsönt kapni. Nagyon természetes, hogy a fülött a ház végleg maga határoz. De mutasson nekem arra valaki példát, hogy kölcsönt kapja a törv.-hozás közt. A törv.-hozás fentartja magának a helyben hagyást, de a kölcsön megkötése mindig a végrehajtó hatalom körébe tartozik. Szokjunk egyszer már hozzá, t. ház, ismerkedjünk meg a parlamentáris alkotmány természetével. (Élénk helyeslés jobbfelől.) A parlamentáris alkotmány lényegében fekszik az, hogy az országgyűlés a törvények alkotásában lényeges részt vesz, a törvények végrehajtását ellenőrzi, de a törvények végrehajtásába nem avatkozik, (Helyeslés) mert a törvények végrehajtásának felelősségé alatt kell történnie, az országgyűlés pedig nem, hanem csak a kormány felelős. Ha az országgyűlés össze akarja zavarni a hatalmat, ha azt hiszi, hogy ő nem csak ellenőrök, hanem végrehajtó hatalmakat is gyakorol, akkor t. ház, kész a zavar az országban, mert ez által a felelősséget lerontottuk, a helyett, hogy azt biztosítottuk volna. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Azon ellenfelet sem hagyhatom szó nélkül, hogy az által pressiót gyakorol a minisztérium a házra, vagy legalább a párt, hogy megkötöttem a kölcsönt, mert ha az el nem fogadjatik, a minisztérium compromittálva van, sőt tán állása is tarthatatlanná válik. E nézetet nem osztom. Ha valaki azt mondja, hogy pressiót gyakorol ez, vagy amaz, a házra, vagy a párt, mindig azt kérdem, micsoda mérvű pressiót ért szoló az alatt. Pressiót bizonyos tekintetben minden ember gyakorol a másira, kivéül egy téren áll.

Martinuzzi, ki kétségek kívül eszes ember és nagy államférfi volt, midőn Petrovich és Török Bálint mellé gyámtrusul rendeltetett, azt mondta: qui socium habet, dominum habet. Még azon két ember is, kik csupán utazásra egyesülnek, egymásra pressiót gyakorol, különben megszűnik minden kápos, minden viszony közöttük.

Politikai pártok mindig gyakorolnak pressiót egyes tagjaikra. Kérdem az előttem szótolt t. képvis. urat, maga azon párt, melynek ő egyik főszemélya, nem gyakorol-e pressiót becsületes és helyeselhető uton pártfeleire? (Derültség.) Ez a dolog természetesen fekszik. De próbálja csak meg egyszer és késszen a kormány oly kölcsönt, melyet én az országára nézve károsnak tartok: legyen meggyőződve a t. képvis. ur, hogy oly barozoztan független leszek, mint akárki más! (Zajos éljenzés jobbfelől.) De én nem is látom át, hogy ilyenem pressiónak helye lehessen. A minisztérium nem vállalt megára felelősséget azok irányában, kikkel a kölcsönt megkötött, arra nézve, hogy betérjett részletek okvetlenül helybenhagyatnak. A minisztérium csak azt mondhatta nekik: mi megkötjük a kölcsönt, fentartva a ház helybenhagyását, tehát nem kötelezte magát sem jogilag, sem erkölcsileg. És én meg vagyok győződve, hogy ha a ház ma egy kölcsönt, melyet a minisztérium köt, fentartva természetesen a ház helybenhagyását — elvetvén, a minisztériumot oda utasítaná, hogy kíséreljen meg egy kedvezőbb kölcsönt kötni, sokkal több hazafiság és férfiaság van a kormányban, semhogy gyermekes daczból azt mondaná: én így nem játszom és azért, mert az általa előzetesen megkötött kölcsön-tervezet nem fogadtattat el, állásáról lemondana. (Tetszés a jobb oldalon.) Ily esetben bizonyára követni fogná a ház utasítását, és mert a kölcsön nem tetszett, mást, talán kedvezőbbet, kísérelne meg.

Hogy az előtünk fekvő törvényjavaslat helyes vagy nem helyes, káros vagy nem káros, drága vagy olcsó-e? azt a többség fogja kimondani; de úgy hiszem, sokkal természetesebb volt az, hogy a minisztérium kézzel terrel állott elő, mintha minket a bizonytalanság tengerében hagyott volna vergődni, hogy midőn az egyik képviselő a financiális tudomány szabályai szerint vagy gyakran a nélkül is (Derültség) azt vitatta volna, hogy a kölcsönnek legjobb neve ez meg ez, s a másik az ellenfelet állt volna, mondván, hogy a másik sokkal jobb; az egyik Anglia vagy Belgium, a másik Amerika példáját hozta volna föl, és végre midőn szavazás-

ra került volna a dolog, nem tudtuk volna, hogy tulajdonképen mi fülött vitalkozunk és mit alapítottunk meg? Sokkal természetesebbnek tartom, hogy a ki valamely törvényt kezeli, azt részletesen kidolgozza terjeszve elő. Nekünk jogunk van akár az egész törvényt elvetni, akár annak részleteit módosítani, de mindenesetre előbb értünk czélt így, mintha határozatlanul tapogatóznánk a sötétben. Utójjára csak még azt akarom kijelenteni, hogy én ezen törvényt szükségesnek és ép úgy halaszthatatlannak tartom, mint az előttem szoló képviselő ur, és mivel nem tartozom azok közé, kik, ha valamit jónak, észszerűnek és elfogadhatónak tartanak, azon jártatják ezeket, hogy az ellen, a mit jónak, elfogadhatónak tartanak, mégis micsoda kifogást tudjanak tenni, (élénk derültség jobbfelől) de nem is szeretek hosszas lenni, azzal végzem előadásomat, hogy én ezen törvényjavaslatot lényegében és módozataira nézve hasznosnak, szükségesnek és halaszthatatlannak tartom, azt tehát a részletes tárgyalás alapjául elfogadom. (Eljenzés jobbfelől.)

Ha a részletes tárgyalás alkalmával egyes pontokra nézve valaki oly javaslatot terjeszt elő, a melyet én jobbnak tartok, mint a mit a törvényjavaslat tartalmaz, minden pressió daczára, a mit remélem a pártfegyverem gyakorol, okvetlenül arra fogok szavazni. (Eljenzés.) Ismételve kinyilatkoztatom tehát, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadom. (Zajos éljenzés.)

Gajzdok Salomon beszéde

a képvis. ház márcz. 31-iki ülésében.
(Folytatása és vége.)

T. ház! A t. képviselő ur sokkal jobban fogja tudni, mint én, hogy azon előírászatnak a fejedezete nézve minő sorsa volt 1868 ban itt a ház körében. Alig hihető, hogy a pénzügyi bizottság — melynek jelentése megtalálható az irományok 5-ik köteté 240-ik lapján 305. sz. alatt — és melyben mint magát kifejezi, arról gondoskodott, hogy a kiadások és bevételek közt a helyes arány fentartassék, és mely a fejedezete nézve a „végeredmény“ rovata alatt ugyanazon összegeket nevezi meg, a melyeket a zárszámadás foglal magában, — mondom — alig hihető, hogy ne tárgyalta volna részletesen, miután jelentéséhez egy mellékletet csatol, a melyben tételek szerint számítatik fel minden adóment, tételek szerint számítatik fel azok lehető jövedelme, és ezen összegek szóról-szóra, tételről-tételre megegyeznek azon előírászi összeggel, a melyet a 7-es bizottság, valamint a zárszámadás is, szeme előtt tartott.

Ugyanezen évi irományok 6-ik kötetében 8-ik lapon 205. sz. alatt található Deák Ferencz indítványa, melyet a ház elfogadott, és mely, tekintettel a pénzügyi bizottság által kifejezett kívánatokra, kívánja a budget-törvényt 1868. évre a pénzügyminiszter által beadni. A pénzügyminiszter a törvényt beadta és melléki összehasonlítású mindazon tételeknek, melyeket egyfelől ő maga terjesztett be, másfelől pedig a pénzügyi bizottság lejjebbzállított, vagy felebbemelt és ezt mind a kiadásokra, mind a bevételekre nézve. A napló 10-ik kötetének 20-ik lapján a pénzügyminiszter a házat kéri, hogy úgy a törvényjavaslat, mint a mellékletek nyomtatassanak ki és az osztályokban való tárgyalás végett az osztályokhoz utasítsassanak. Tehát azt kell hinnem, t. képvis. ház, hogy ezen javaslat a mellékletekkel együtt, a mely mellékletek közt be van foglalva a felelet is, az osztályokhoz utasítatván, azok részéről a ház határozatához képest tárgyalatott is.

De, t. ház, nem is oly főfontosságú dolog az, és maga a bizottság is megjegyezte, hogy a törvényben a fejedezet nincs megállapítva; nem oly főfontosságú dolog, mert csak is az összehasonlítás kedvéért hozottott be a bizottság jelentésébe; de hogy mégis valami előírászat létezhetett, maga a t. képvis. ur tanúsítja beszéde későbbi folyamában, mikor azt mondja, hogy elismeri, hogy az 1868. évből az adók és az államvagyon nagyobb mérvben jöttek be, mint az előrelátható volt; ez az előrelátható, t. ház, azon irászatok, a melyek ilyen nem ideális alapokon, hanem azon alapokon, a melyek a házhoz be lettek terjesztve, az osztályok által tárgyalatottak, és jöllehet az államköltiségvétési törvénybe be nem mentek, mégis úgyszólván mint a házának határozatai elfogadhatók valának. De ez, ismétlem, nem oly főfontosságú ker-

dés; de nagyobb fontosságú kérdés a kiadásokra nézve, és itt először megjegyeznem, hogy a t. képvis. ur azt mondja, hogy a 7-tes bizottság nem is tartotta magát azon előírászatához sem, a melyet elfogadott és számokat idéz. Ha szíves lesz a t. képvis. ur és utánaéz a mi második számú mellékletünkben, megfogja látni, hogy éppen az a 145 millió 215,000 frt jön ki, és ismét az a 130,618,000 frt, melyet ő maga felhozni méltóztatott. Ennek követelésében tehát láthatja, hogy elfogadván az előírászatot, nagyon is hűn tartottuk magunkat ahoz. A t. képvis. ur idézte a bizottság által megállapított eredményeket és az mondta végül, hogy ezen számítás magában igen helyes, csak az a hibája van, hogy azon számok nem állanak, melyeket a bizottság alapul felvett. És miután az általam említett előírászatot hozta fel és azt mondta, hogy a mi számításunk nem áll, de miután másfelől a t. képvis. ur meg fogja engedni, hogy az előírászatot kezelte csakugyan áll, azt hiszem, hogy ez indok elesik.

Hanem egy másik számítást is tett a t. képvis. ur, és erre nézve engedje meg, hogy meglehessem észrevételeimet. Nem is említve, t. ház, azt, mit a megtakarításokra nézve a képvis. ur mondott, hogy t. i. mindaz, a mi megtakarítatott, nem a pénzügyminiszter érdeme, hanem érdeme azon kiadások kevesebb letének, melyek a közös ügyeknél s az államadósági járuléknál előfordultak, azt hiszem, t. ház, hogy a pénzügyminiszter ur nem is tehetett mást, mint csak azt, hogy az adott körülményeket jól fel tudta használni, ezt megette, ez volt kötelessége. Hanem azon eredményeken kívül, melyek az elült felpénzből folynak, a pénzügyminiszter urnak még egy más érdeme is van, (Halljuk!) az t. i., mit az agio körüljárásával tett. Kezeimben van, t. ház, egy kimutatás az elült-agiora nézve 1867. dec. 31-étől fogva egészen 1869. dec. 1-ig, és itt átlagosan megvannak a számok, s a végeredmény az, hogy provisióval együtt 15 frt 46 kr volt ez idő alatt az agionak átlaga.

A pénzügyminiszter ur pedig nem 15 frt 46 krajczárral fizette az agiót, hanem 14 frt 48 krral; és ez ugy volt létesíthető, mert nem a piacról vette az elültöt, hanem külföldre szoló váltók által eszközölvén a fizetést, hozta ki a kedvező eredményt, a mi magában, hanem is valamely bitvészet, de mindenesetre oly ügyes működés, melyért köszönetet érdemel. (Helyeslés.)

Áttérek, t. ház, azon számításra, melyet a képvis. ur előhozott. Az összes bevétel tett 149,896,279 frtot; az összes kiadás tett 121,808,423 frtot és 16 kr. A kiadás a bevételből levonatván, marad 28,000,000. A képviselő ur az általa kimutatott 28,870,000-nyi összegből levonandónak tartja: először 4,111,463 frtot, mely a zárszámadás 54—55-ik lapjai szerint ott mint kiadás áll. Ezt, nem tudom, miért akarja a t. képvis. ur levonni, miután ez 68-ban 67-re történt fizetés, s mint ilyen a kiadásokból ki nem maradhat. Itt igen kedvező dolgot fogok mondani, — mondja a t. képvis. ur — levonván ezt, még mindig marad 23,758,536 frt. mint oly összeg, mely a kiadások levonása után az évi bevételekből a pénztárban megmarad és az 1868. zárszámadás actívumát képezi. Most megállapítván e szerint a t. képvis. ur az actívumot 23 millióban, levonja mindazokat ezen actívumból, mint levonandónak hisz: vasuti kölcsönben 22 111,000 frtot és mindazt mi a törvényben magában előíranyozva van a rendkívüli bevételekre, azon 8,558,000 frt 60 kr. mely összeg az országnak a közös pénztárban levő actívumából az 1868-iki közözülyi rendkívüli költségek fűdözésére utalványozottak; továbbá több kisebb tételeken kívül a régi adóhátralekbel befolyt 5 millió 280,000 frtot és végre ezen passívumok összegét 37,368,000 frtban állapítja meg, és levonva ebből az actívumul kimutatott 23 millió frtot, még mindig 13 millióra számítja azon összeget, mely 1868. felelytá alatt az állam terhére valóssággal kiadott. Tehát 13 millió a papiron. A t. képvis. ur igazságos akart lenni és most előszámítja mindazon beruházásokat, melyek ezen passívumból levonandók. Nevezetesen az államvagyonnál 122 ezer forint, a dohányjövédéknél 206 ezer forint, a távirati vonaloknál 268,000, s több kisebb tételeken kívül az államvagyon gyarapodásában 2 millió 33,000 frtot, és végre a vasuti kölcsönből befel. tetett 9 millió 667 ezer frtot, s így a beruházás értékét 12 millió 399 ezer frtban, a kimutatott passívumból levonva, megállapítja a végleges hiányt 935,000 frtban, s a betes bizottság je-

lentésében foglalt 6,830,000 frt vagyonygyarapodást, beruházást, illetőleg megtakarítást, mint egészen indokolatlanlúntí telti föl.

Ha az így van, akkor én abban a nézetben vagyok, hogy a bizottság csakugyan hibázott, de nem azért, mert 6 milliót mutatott ki megtakarításként, hanem azért, mert nem mutatott ki sokkal többet. Bátor leszek szavaimat indokolni. (Halljuk!) A t. képviselő ur 22 millió és egynehány százezer frtot von le mint a vasuti kölcsönből jött összeget, s abból felszámít csak is 9,667,000 frtot az állam javára; de megfeleltékett a t. képviselő ur, hogy a bizottság a maga jelentésében 12 millió s egynehány százezer frtra teszi azon pénzösszeget, mely az állam vasuti kölcsönéből mint valósságú összeg nem csak létezik, hanem részint készpénzben, részint legjobb hitellé érték-papirokban be van fektetve, s 1869. július elsőjé- től a földhitel-intézet által kezeltetik. Ezt tehát méltóztatnék a kiadásokból levonni. — Másodszor, ha a beruházásokat, a mint fel méltóztatott számítani s a többi a mi kimutatásunkból átvinni, egy-szersmind által kellett venni azon 3 millió s egynehány százezer forintot is, mely mint megtakarítás készpénzben 1868. végén az állam pénztárban a jövedelmekre vonatkozólag megvolt, s hogy ha a 12 millió és egynehány százezer 3 millió egynehány százezerrel összeadja, akkor kintünk, hogy a majdnem 16 milliónyi megtakarításból csak is a 900,000 frt az, a melyet a t. képvis. urnak levonnia kellene. De éppen ez mutatja, hogy nem jó számítást az államháztartásnál csak is a bevételek és kiadásokra figyelni, mert a bevételek és kiadások nagyon fontos érdekek birtak a pénztári mérlegre nézve, — de az állam költészi törvényére nézve nem birtak oly nagy fontossággal. (Helyeslés jobbfelől.) Ez mutatja, t. ház, hogy a bizottság éretelt megfontolással nyilatkozott a mel-lett, hogy nem csak bevételek s kiadásokról szol, hanem szol jövedelem-s költségről is; ezt egy-mástól elválasztja, s ez által lehetővé teszi azt, hogy az államköltiségvétési törvény, mely csakis költség-s jövedelemre vonatkozólag vizsgálthatik meg, megvizsgálható legyen. (Élénk helyeslés jobb felől.)

Senkinek sincs joga — és azt hiszem, nem is teszi e házbán senki, — hogy a bizottság tag-jairól feltételeznék, miszerint ők feladatuk megoldásában könnyelműen jártak volna el. Mielőtt véleményét megállapította volna, sok vizsgálaton és gondos tanulmányozáson ment keresztül, a mire határozatilag ugyan vonlt kötelezte, tekintve kiküldetését, de a melynek megtételére nézve, tudá-tában azon sulynak, melyet a viszonyok szarainak kölcsönözni fognak, erkölcsileg kényszerítetnek találta magát. Ha a bizottság, szoros szem előtt tartva a költségvetési törvényt, megállapítja tételeket szerint a kiadástól történt eltéréseket, azoknak indokait megvizsgálja és föltünteti a viszonyt a mely egyedül bírhat — a mint feljebb mondtam — határozó erővel a jövedelem és költség kedvezőbb vagy kedvezőtlen alakjára nézve, a bizottság feladatát részletesen és bőven teljesítette.

Nem teljesítette volna azonban, t. ház, ha a háznak december 2-án hozott határozata azon meg-hagyásának, hogy véleményes jelentését is beadja, eleget nem tett volna; a miért is a bizottság egész határozatsággal kijelentette, hogy megvizsgálva a kiadásokat, összehasonlítja a törvényvel, megvizsgálva az eltérések indokait és figyelemben tartva a helyzetet, a körülményeket, melyek a helyzet fölött uralkodtak, a minisztériumot ugy az 1867-iki évre, mint 1868-ra azon föntartások mellett, melyeket a képviselőháznak sokszor említett határozata magában foglal, mind a történt tulkiadásokra, mind azoknak fedezésére nézve igazolnak tartja.

T. ház! A zárszámadásokat különböző szem-pontokból lehet tekinteni, többé vagy kevésbé hely-es szempontokból; az egyet azonban annak, ki igaztalan lenni nem akar, el kell ismernie, hogy akkor, mikor az államnak minden szüksége, elő-íranyzott kiadásai fűdözötök voltak, minden mel-lékes hitelmiveleken kívül, egyszerűen azért, mert az államjövédelmek és kiadások az előíranyzatnál kedvezőbb eredményeket mutattak, tehát nemcsak minden szüksége fedezhető volt, hanem ezenkívül még az állampénztárba azon részletesen felsorolt beruházások és államvagyon-gyarapodáson kívül, melynek valódi értékére nézve megengedem, hogy

TÁRCZA.

Egy gazdag római vendégség.

Művelés-történelmi vázlat Néró korából.

II.

Egy kis játék intermezzo után, újra hoztak egy fogás ételt, a mely nem annyira nagyszerűsé- ge, mint szokatlan volta által ébresztett figyelmet. Egy kerek állványon körökörül a 12 égi jegy volt ábrázolva és mindegyik felett állott egy tá étel, a melynek tartalma az aletta lévő jegy minőségéhez talált: a kos felett volt kos-borsó; a bika felett egy darab marhasült; az ikrek felett egy tá vese; a rák felett egy koszorú; az oroszlan felett dá- toly; a szűz felett malaczpecsenye; a mérleg fe- lett ugyancsak egy mérleg, a melynek egyik ser- penyőjében torta, másikában placsinta volt; a scorpio felett tengeri hal; a nyilas felett nyúl; a bak felett tengeri rák; a vízöntő felett liba; a halak felett két rózsá-hal; közből pedig volt egy darab zöld pázsit és ezen lépésmez; egy egyiptomi apród ezüst kosárban kenyeret hordozott körül.

„Az tanácsalom, együnk, mond a gazda, a hitvány ételek láttára kissé megdöbbent vendégei- nek, mert ez a lakoma nagya;“ alig mondá ezt ki, zeneszó mellett négy táncos lebegott elé és az áll- vány tetejét leemelték; ekkor kinttt alatt egy ra- kás majorság és malaczpecsenye, közből egy pe- gasz ut ábrázoló szárnyas nyúlal ékítve; az állvány

nég sarkán négy Marsyas szobor állott, tömlök- kel, a melyekből hallé folyt egy nagy tálban úszó halakra

Ha időnk volna, még elmondanám a gazda elmes ötleit, a melyekkel a fogás ételt bemutatta és a vendégek megjegyzéseit; kettőt azonban mégis elmondok.

Az egyik újoncz vendég egy nőt látván ide s tova futkosva sürgölődni, azt kérdi avatottabb szomszédjától, hogy ki az? s ily feleletet nyer:

„Ez Trimalchio neje Fortunata, a ki vékával mérí a pénzt. Pedig mi volt csak nem rég? Engedelmeddel legyen mondva, egy darab kenyeret sem vettem volna el a kezéből. Most pedig, azt sem tudja az ember, hogy és miért mennyországa ju- tott és Trimalchionak mindenes, annyira, hogy ha fényes délnben azt mondaná neki, hogy sőtét van, azt is elhinné. Ő maga azt sem tudja, mi je van, oly dús-gazdag, de ez a fejérnép mindenről gondos- kodik, mindenütt ott van, még a hol nem is gon- dolnak az ember. Mérsékelt, józan életű és helyes gondolkozású, hanem csúf száju és veszekedő; a kit szeret, azt szereti, a kit nem szeret, azt nem szereti. Trimalchionak akkora birtokai vannak, hogy a sasok sem győzik béreplúni; pénzre meg annyi, hogy csupa pénz; ajtónálloja szobájában több ezüstnemű hever, mint a menynyi másnak egész vagyonát teszi. Cseléde? az anynyi van! becsüle- temre alig hiszem, hogy csak tízedréze is ismerné gazdáját stb. stb.“ Látjuk, hogy miképpen folyt az emberszólás már akkor is.

A mint az ételt elvették és poharazás közben a vendégek vidni kezdtek, ismét Trimalchio szó-

lalt meg: „Ezt a bort, ti kell, hogy kedvesse te- gyétek; a hal úszni akar! Kérlek, azt gondoljátok, hogy én beérem avval a vacsorával, a mit most a saroglya állványán láttatok? Hát csak úgy ismer- tek ti engem? Mi lesz tehát? Étkezés közt egy kis tudományyal is kell foglalkozni. Volt uram, nyugodjék békével, azt akarta, hogy ember legyen emberek közt, és így engem nem lep meg semmi; már mint például az iméuti tállásnak megvolt a maga mély értelme. E volt az ég, a melyben a 12 isten lakik, és a mely éppen annyi alakot ölt, leg- előbb pedig kossá lesz. Ezért a ki e csillagzat alatt szültek, annak sok a marhája, meg a gyapja, azonkívül feje kemény, pófája szemtelen, szarva hegyes. E jegy alatt legtöbb diák és kötekedő szü- letik. — Azután az egész ég bikává lesz, s ezért ekkor szültek az ökleldzők, a béresek és a nagybéltek; az ikrek alatt pedig szültek a ket- tősfogatok, az ökrök és a kétkulacsok. A rák alatt én születtem, azért sok lábom állok, tengeren és szárazon sok vagyonom van, mert a rák ide is, oda is talál; éppen azért nem engedtem az imént semmit réa rakni, nehogy születési csillagzatomat elnyomjam. Az oroszlanban szültek a dőzseblők és a gögösök. A szűz alatt a nők, azonkívül a föl- dönfutók és a rabok. A mérleg alatt a mérsárosok, a parfumeerek és általában mind azok, a kik mér- leggel árulnak holmit; a scorpiót in a mérlegke- verő és a gyilkosok; a nyilasban szültek a kan- osalok, a kik a zséldséget nézik és a szalonát el- viszik; a bakban a nyomorultak, a kiknek nyomo- ruságukban szarvak nő; a vízöntőben a csaplá- rok és a tökfajtek; a halakban az inyoneczek és a

nyelvemsterek. Így forog a világ, mint egy malom- kerék, és örökösön valami roszt mivel, a meny- nyiben emberek vagy szültek, vagy pusztulnak. Hogy pedig közből pázsit van és a pázsiton lépés mez; nem teszek én semmit ok nélkül. Közből van az anyaföld, kerek mint a tojás és minden jót ma- gában foglal, mint a lépés mez.“

A gazdának e tudós értekezését természete- sen általános tetszés és taps követte.

E percében más cselédek jönek és a nyng- ágyak elébe szőnyegetek teritnek, a melyekre min- denféle balázati és vadászati jelenetek és készü- letek vannak himezve; kün nagy zaj kezdődik, a egyszerre vadászok futkosnak az asztal körül, a hoznak be a saraglyán egy rendkívüli nagy vad- diaznót, kalappal a fején, a melynek agyarin két pálmalevélből font kosár függött, egyik közönséges, a másik egyiptomi dátolyllyal megtöltve. Körül- töte kalácstészából készített malaczok voltak, a melyek mintha szópni akartak volna, azt jelölték, hogy a felhozott állat eme; ezek egyszermind haza vinni való ajándékok voltak *). E sertés taglalására egy szakállas óriás állott elő vadászöltönyben, és ki- rántva vadászését, kihásította a sertés oldalát; a támadt nyilásból rigók repültek ki, a melyeket az étteremben e végre felállított madarások lépves- zőkkel rögtön elfogdostak, aztán az eleven ma- darakat és a dátolyokat kiosztották a vendégek közt.

*) „Apophoreta“=baza vinni való, részint enniválók, részint tárgyak is, a melyeket a gazda csak azért hordatott fel, hogy legyen a vendégek, a mit a hátamegett álló „umbra“ nak oda adjon hazavittelle.

Valójában, tisztelt szerkesztő úr, hogy mennyi boszantó van a titkos szavazatok utáni választásoknál mindenütt, de leginkább az Udvarhelyszék területén, azt csak az képzelheti el magának, a ki azzal ösmeretes, és a ki tanulmányozta az országgyűlési baloldal furfangos eljárásait. Igen! ilyen elszomorító választási eljárások lettek áldozatai sokan azok közül, kiket tisztakar és népszerűt, s lettek nyertesek olyanok, kikből, tisztetet a jobbaknak, már többször tagadta meg együttesen tisztakar és nép az ő bizalmát.

Növe hiába! a főkirálybírói tappintatos intézkedéseket és ideiglenes kinevezéseket ez által is, ha lehetne compromittandók a derék, a jó, a nemes érzelmű főkirálybíró ki kellett játszani, csak azért is, hogy egy kettős hivatal viselő úri egyén egy irnokjának havonként fizetett 15 o. é. frtot, további fizetésétl ennek hivatalba lett megválasztása által megmenekülvén, székünk ez által egy oly hivatalnokot nyerjen, kiről, emerve őt, már előre is elmondhatom a költövel, hogy "forgó viszontagság járma alatt nyögünk, tündér szerencsének kénye hány vet, játszva emel" s nevette hágy el.

Megkezdődvén a választás, kezdetét vette a főkirálybírói fényes ebéd is, melyről csak a korteskedő nagyságos úr maradván el, mondhatom, hogy az ő jelenléte nélkül jobb izüen ettük meg az izletes, igazán úri ebédet. Melyről lejövén, szememmel láttam, hogy az ebédől elmaradt nagy úr édes fiával együttesen hogyan nyultak be az emberek zsebeibe, kiszévedvén azokból erőszakkal is az ellenfél votumjait, s erőszakkal tukmálván csaknem rájuk saját céduláikat.

Azért tisztelt szerkesztő úr elndorodván e pártatlan, erőszakos eljárásról, önnel s az egész világgal akarom azt tudatni, hogy jövőre az illetők az ily eljárásoktól óvakodjanak, s különösen igyekezék a farszadi járás választó közönsége az ily föllépés sikerre juttatásától tartózkodni, a mi az alkotmányadta választási jog megvételére méltó parodiája.

Sárosi Péter.

Tordamegye közig. főbirájának Miksa Eleknek a márcz. 14-kén tartott bizottmányi gyűlésen felolvasott jelentése, a megye közegészségi, közigazgatási és közbiztonsági állapotáról.

(Folytatás.)

4. Törvényhatósági útunk csaknem hat hónapon keresztül folytonosan tartó esőzés miatti szánandó állapota még eddig átaljában igazítás alá nem vétethető, de mindkét alispánunk ismert erőlyessége biztosíték arra, hogy mihely a körülmények engedik, a helyi vel megkezdett, helyi lig megkésztült és nagyobb részben az őszi tartós esők miatt kavicsolatlan maradt útunk az év folytán teljesen megkésztítettnek.

Az alsó területben az örkei vonalon, daczára a kedvezőtlen időjárásnak, készült 18 hid, hátra van még ezen vonalon három, egy nagyobb és két kisebb.

A lúdas-tohái vonalon készült 4 vendéghid, a szengyeli határon lévő tó árknai nagy hid építése árlejtés útján valóközönök 1400 osztr. frton kiadattól és megkésztítése május hó 1-ére biztosan várható.

A felső területben a Maros vonaloni szép út pár helyen megrongáltatott, de kiigazítása már munkába vétetett, valamint a jégtörölés által ezen vonalon havasi szorosaiban az útra kitolt és a biztos közlekedést akadályozó jégtöröltek elhordása is megkezdett.

A Galonya alatti mérnöki terv szerinti hid építése a valóközönök által már megindított.

Nem hagyhatom említetlenül, hogy a nmlgu m. kir. közlekedési minisztérium a m. vásárhelyi magyar kir. építészeti hivatalhoz idei január hó 27-ről 1192. sz. alatt tett rendelete által állításba helyezte a m. lúdas-záhi vonalnak az állami utak közö való fűvetelét, valamint azt sem hallgathatom el, hogy ugyan a fenttisztelt nmlgu közmunka- és közlekedési miniszter úr a torda offenbányai útvoalnak politikai és stratégiai jelentőségét méltányolva, a kir. biztos úr ő nmlguhoz f. évi január hó 28-ról elnöki 61. sz. alatti intézkénye szerint hajlandónak nyilatkozott az 1870-dik évi költségvetésben, a törvényhatóságok által kezelt országos utak szükségleteinek pótlására előírányzott összegből, egy megfelelő részt ezen útvoal jó karban tartására fordítani.

Minek alapján egy részletezett költségvetés 4400 frtban a kir. biztosság útján tisztsegünk által fel is terjesztett.

Az ezen évi útmunka erő mikénti felosztását és felhasználását alispánaink mult bizottmányi-tilésben előadván, azok ismétlésével a tisztelt bizottmány gyűlésémet igénybe venni nem óhajtom.

5. Az oly régen óhajtott vasúti munkát M. Déce határan és M. Kecze községe szélénel már megynök területén is megkezdett és M. Gezsénél a Maroson keresztül építendő vasúti hidon a munkálat foly, azt hiszem a tisztelt bizottmány óhajtatásának adok kifejezést, midőn kívánom, hogy jövő előadásomban ezt Torda várossa területéről is jelenthessem.

6. A megyei keblü pénzár szokott dícséretes rendben van;

a megyei útmunka megváltási összegből a mult bizottmányi tilés alkalmával még fennmaradt 1499 frt 15 kr. is nagyobbára utalványozatván, köteleességemnek tartom ezen egész összegről részletes kimutatást a tisztelt bizottmánynak bemutatni: a mult 1869-dik évi concurrentialis munkamegváltásból jött be összesen 3414 frt 60 kr.;

a Kisegítő pénztárból jött kamat fejébe 95 forint 20 kr., összesen 3509 frt 80 kr.

ebből útfelügyelők fizetésében adott 299 frt 98 kr.,

a borrévi úton a Berkes-pataki hidra október 20-kán 1869. 15 frt,

a borrévi járai útra fordított 29 aug. 3 kán 1869. 27 frt,

a bőlkényi hid építésére aug. 21-kén 1869. 300 frt,

a katosnyai hid építésére szept. 16-án 1869. 30 forint,

az örkei útvoaloni hidakra szept. 30 kán és nov. 16-kán 600 frt,

a sz.-régen-topliczai útra okt. 18-kán 1869. 100 frt,

targanczák igazításáért nov. 25-dikén 1869. 2 frt 7 kr.,

erdős Vagner Gusztáv részére decz. 7 kén 1869. 36 frt.

a Galonya alatti hid építésre decz. 7. 1869. 437 frt,

a Palota alatti és Ilván felüli sziklarepezésre jan. 11-kén 1870. 200 frt,

a bőlkényi hid építési költségeire jan. 13-án 1870. 109 frt 88 kr.,

az örkei útvoaloni hidak építésére jan. 13. 1870. 300 frt,

a megyei úton lévő több hidakhoz szükségelt fákra jan. 13-kán 1870. 350 frt,

a m. szengyeli tó árkon és Podszágánál építendő hid iránti árlejtés kihirdetéscéért ígatasidij 9 frt 57 kr.,

a lúdas-tohái vonalon a szengyeli tóárkon építendő hid költségeire márcz. 2-dikán előlegesen 400 frt,

erdős Vagner Gusztávnak napidijak és utazási költség fejében szabályosan kiállított úti napló szerint márcz. 9-kén 1870. 129 frt 50 kr.,

mérnök Müller Mihálynak megállított utazási napló szerint 58 frt 50 kr., — tehát felhasználott összesen: 3395 frt 90 kr., mely összeget levonva a bevételi 3509 frt 80 krból, maradt a megváltási összegből a mai napon 113 frt 90 kr. Az idei útmunka megváltása határideje május hó 15 re határozottat. (Vége következik.)

Figyelmeztetés.

A midőn az erdélyi muzeum-egylet igazgatóságának a mai napon tartott üléséből kibocsátott hirdetésnyével a folyó évi rendes közgyűlést jővő aprillis hó 28. és 29-ik napjaira egybehojja; egyszerűsind, hivatkozva a részvényes tagokat illetőleg ama hirdetésbe foglalt figyelmeztetésre, köteleességének tartja hazafi bizalommal felkérni mind azokat a t. cz. hazafiakat, a kik muzeumunk fennálltatása és felvirágoztatása iránt érdeklődnek, különösen pedig a személyenkénti felszólításokkal megtalált volt t. cz. részvényes tagtárs urakat, hogy a kapott felszólítás értelmében ujból az együlethez csatlakozni és ez által az egylet sikeres működését jővőre is nem csak támogatni, hanem egy szolván lehetővé tenni sziveskedjenek. Tény levén ugyanis, hogy intézetünk csak is a hazafiak támogatására van utalva, azt hiszi az igazgatóságunk, nincs szükség annak hosszasa fejtegetésére, menyinyire van az intézet rászorulva minden fillérrre, a melyet közművelődésünk előmozdítását igazán óhajtó lelkes hazafiak áldozatkészsége juttathat a muzeumnak. Tiz évi fennállása óta muzeumunk, hála a lelkes részvételnek, képes volt magát oly rangra felkeltzeni a hasonirányu intézetek sorában, a mely hazánkban, s különösen azoknak a hazafiaknak, a kik bármi kis részben hozzájárultak ez örvedetes gyarapodás és fejlődés létesítéséhez, becstületre válik. A pártolók tömeges visszavonulása egyszerre oly helyzetbe stílyeszténé vissza, a mely minden működésé csaknem lehetetlenné tenné. Nem teheti fel tehát az igazgatóságunk, hogy ily tömeges visszavonulás bekövetkezhesse. Mindazonáltal arra kell kérni a tisztelt hazafiakat, hogy csatlakozó nyilatkozataikkal sziveskedjenek nem kényi, hanem azokat a lehetőségekig a legközelebbi napokban az illető vidéki megbizott urakhoz beadni. Kik pedig vidékenként azok a lelkes hazafiak, a kik e nyilatkozatok begyűjtését magunkra vállalni szivesek voltak, a következő névsorból látható. Abrudbánya: T. Wancza József. Arad: T. Dobozy István. B-Hunyad: T. dr. Máté János. Brád: T. Zakariás Dániel. Branyicska: Br. Jóseika Géza. Brassó: T. Veres György. Csicsó: T. Geréb Elek. Csik-Zsögöd: Mlgs Mikó Antal. Csucs: T. ifj. Benkő Elek. Décs: Mlgs Torma Károly, Patak Ferencz, ifj. Róth Pál. Déva: T. Duma László. Dicső-Sz. Márton: T. Vita Sándor. Felső-Szállaspataka: M. Mara Lőrincz. Fogaras: T. Bruszt Lajos. Gyergyó Sz. Miklós: T. Baló János. K.-Fejérvár: Elekes Károly. Kentele: Tiszt. Vályi Elek, esperes. Koncza: T. Csató János. Magyar-Igen: T. Elekes György. Magyar-Lápos: T. köz. Voith Jakab. M.-Ujvár: T. La Borda Kálmán. M.-Vásárhely: T. Bihari Sándor tanár. Nagy-Bánya: T. Stáncsek János. N.-Enyed: Tiszt. Garda József tanár. N.-Körözs: Dr. Lengyel Dániel. Obrázsa: T. Anwander Antal. Pest: M. Takács János. Póka: T. Jakab Simon. Benedek: T. Csértán László. S. Sz. György: Mlgs Seethal Ferencz. Szamos-Ujvár: T. Török Péter, ügyvéd. Szászváros: T. Lészai Dániel, orvostudor. Szeben:

T. Hersényi Sámuel. Szeged: T. Zoótér András. Székely-Keresztúr: T. Pap János. Sz.-Udvarhely: T. Solymosi János. Sz. Katolna: T. Cseh Ignác. Szilágy-Somlyó: T. Huber István. Szolnok: T. Borosnyai László. Tasnád-Szántó: T. Kovácsi Sándor. Torda: T. Domián Miklós. Tüvis: Tiszt. Grunzda Domokos, ev. ref. lelkész. Ugra: Mlgs Réz Sámuel. Vajda-Hunyad: Tiszt. Gál Sámuel, ev. ref. lelkész. Zilah: T. Török István, tanár. Az igazgatóságunknak a Kolozsvári, mart. 29-én 1870. Nagy Péter s. k., alelnök. Finály Henrik s. k., titkár.

UJDONSÁGOK.

(—) A királyné ö Felsőge az ungvári bülcseőde gyámolítására 200 frtot a a pesti Ferencvárosban létesítendő kórház javára 300 frtot méltóztatott legkegyelmesebben engedélyezni.

(—) A kolozsvári iparos-egylet e hó 18-ára délután a helybeli vigadó teremben tudományos (?) felolvasást rendez, mely alkalommal Sám L. jeles tanárunk a "munkás osztály"-ról, Dr. Császár Károly a "népek" ről tartand felolvasást. Belépít jegy 50 kr, karzat 20 kr.

(—) Vajjon Kolozsvárnak új vigadó terme lesz, vagy a régút alakítják át, hogy a mennyiben lehet, megfeleljen igényeinknek? Ez a kérdés forog jelenleg szönyegen, a képviselőtestület által ennek megvizsgálására kiküldött szakbizottmányban. Tudva, hogy a bizottmányban sok szakértő egyéniség van, hajlandók vagyunk remélni, hogy új vigadaterem építését hozzák ajánlatba, annyiival is inkább, mert a mostaninak átalakítása nemcsak aránytalanul nagy összegbe kerülne, de míg a bíróságok szervezése tényleg nem vált, hozzá sem foghatunk az ott székelő törvényesek miatt az építkezősekhez, és így ki tudja mily hosszú időre lehet a kérdés megoldása elődávva?

(—) A hidkapu lebontásának már egy emberélet lett áldozata. Azonban nem a kövek zúzták szét, hanem a mult héten dűbögött vihar alkalmával lett roszul munkázásban, és egy nap alatt jobb létre szenderült.

— A honvéd-menház és egy felsőbb leánytanoda javára, Kolozsvárt tartott négy felolvasásból jövedelem volt: 449 frt 40 kr. Kiadás: 60 frt 36 kr. A honvéd menház javára felküldöttünk Pestre kerekaszámú 195 frtot A felsőbb leánytanoda alapjára a kolozsvári Takarékpénztárba tettünk: 195 frtot. Ez alkalommal kedves kötelességünknek éreztük szives köszönetünket nyilvánítani Himelstein Mór úrnak, ki a jótékony cél iránti tekinetből a redoute termet minden díj nélkül bazafias készséggel átengedte; és Stein János úrnak, ki a szükséges nyomtatványokat fele árban állította ki. A felolvasók nevében: Sám László, Szász Domokos, K. Papp Miklós.

(—) A "M. Polgár" szerent a kolozvár nagyváradi vasutvoal egy pár (!) az az tizenkét hét alatt megnyílik. Bár a "M. P." jósa ne mondana igazat s a várt idő hamarabb következhetne be. Ha nem volna Sztána!...

(—) Az építkezési szakbizottmány kebelében felmerült közelebbről az eszme, hogy a város bizonyos összevet vegyen kölcsön közérdekű építkezési és szépítési célokra. Nagy ideje van, hogy a város erőlyesen utánna lásson az eddig mulasztottak helyreállításához, mert ha valahol szükség van rá, egy nálunk bizonyosan igen. Nemokára közgyűlés elé kerül e kérdés, hol bizonyára hosszasa vita tárgya lesz, azonban reméljük, hogy szerencsés megoldást ér.

(—) Kovács Gyula, színbazúnk szerződött tagja tegnap városunkba érkezett. Óhajtjuk, hogy sohase kívánkozzék el körtünköl, hol eddig is mindig teljes méltánylásra talált. Hisztük, hogy közönségünk e részben jővőre sem leend fősvényebb, mint eddig volt. Febérvári fáradszathal igazgatónak nem kevés érdeme van abban, hogy drámánk jővőre egy jó tagot nyert. A buzgalom és áldozatkészség, mivel áttört az akadályokon, bizonyára nemcsak közönségünknek, hanem neki is előnyére váland.

— Nagy Jakab tiltók-művész közelebbről városunkon utazott át, de tiltókját ez alkalommal csak azok hallották, kiknek szerencséjük volt szombate este véletlenül jelen lehetni az irodalom terén is ismert honvéd-hadbíró Borosnyai László házánál, kit mint régi pártfogóját a művész felkeresett s a legszebb darabok eljátszásával megtisztelt.

(—) A helybeli muikai conservatorium és házi zenekör választmányai által az e f. é. gyűlésében ezen két zeneegyletünk egyesítése tárgyában külön-külön és együttesen hozott határozatai alapján ez ügy végeleltetését végett emittelt zeneegylet t. tagjai tiszteltet meghivatnak egy folyó évi april hó 18-án ünnap másod napján d. u. 3 órakor a zenekör helyiségében tartandó rendkívüli közgyűléssre, melynek legfőbb tárgyai lesznek a) a két zeneegylet egyesítése iránti választmányi indítványi előterjesztés, b.) az egyesítési elv elfogadása esetében az előterjesztendő alapszabálytervezet tárgyalása. Az ügy fontosságához képest minél számosabb részvevőre hivatnak fel a t. cz. tagok. A m. conservatorium és zenekör választmányoknak f. évi april 10 kén tartott gyűlése határozatából.

(—) Konziliumi kalapok. Az idei különféle kalap-formák közt legfelütőbbek a nagy karamu, kis tetejű kalapok, melyek a római püspökök kalap mintájára készültek.

(—) A Harapat és Mandel cég hirszerint megdorgáltatott a honvéd minisztérium részéről azon önkénykedésért, hogy a megrendelt honvéd-öltönyeket a kiszabott formánál rövidebbre készítették. — Interpelláció báró Bánffy Dániel nrhoz, mint az erdélyi löteny. bizottmány elnökéhez. A nemes báró urnak folyó évi február 3-ról belföldi utazásáról M. Örményesre négy darab álladalmi ménlő lett volna beosztandó; hogy esik, hogy ezen fontos állomáson még ma sincs egy ménlő is? Mi irrt nagy kiterjedést vidéken kanczáinkkal nagy nyomorúságban vagyunk; egy egész napi távolságra is alig kaphatnánk mént, melylyel fedeztetünk is, ha csakugyan az ily fedezés sikeres lenne. Mezőség, 1870. april 8. Egy mezőségi gazda.

— Kolozsmege törvényesének 1870. april 13-án tartott nyilvános ülésében előadtak. 1. Rostha Mártonnak Zeombori Ferencz ellen 400 ft végetti ügye. 2. Harsányi Borbálának a Bíró Antal hagyatéka ellen 2540 ft végetti ügye. 3. Pientiu Onutiu-nak Baritiu Juonu ellen egy kaszá-ló végett folyó ügye.

— Népszámlálás. Csikszékből vették a következő kimutatást: Bizottági elnök Pusztás Ferencz által mult hó 29-én bevégzettvén a népszámlálási munkákat, az általa szerkesztett kimutatás, illetőleg megyei áttekintési táblázatok szerint van Csikszékben, Szereda mezőváros kivételével, 22,769 lakház 106,038 jelenlévő lakossal, kik közül 87,454 római katolikus, 15,751 g. catholicus, 1107 órm. cath. 59 g. n. egyesült, 177 ágostai, 140 helvét evang. 34 unitárius, és pedig nemszerint 54,423 férfi, 51,615 nő. Állapot szerint férfi: nőten 31,828, nő 21,311, özvegy 1249, elvált 423, nő: hajadon 26,837, férjes 21,302, özvegy 3416, elvált 53. Üzleti tekintetben honoratior 523, földmivelő 38,570, iparos 25,97. Miveltégi állapot szerint olvasni tud férfi 3,815, nő 7,886, és írni olvasni férfi 7482, nő 1,646. Rendes sorkatoná 2,371, honvéd 583. Az összes jogi népesség 112,643 lelket tesz. Az egész megye területén a termőföld 819,952 hold, 1174 □ ölet tesz. Hasznos házi állatokból: 16 11,740, öszvér 2, szarvasmarha 64,764, juh 109,473, kecske 16,065, sertés 23,978, végtül 2,357 méhkas van.

(—) A történelmi társulat mult ülésén Thaly Kálmán érdekes felolvasást tartott Ocskay Lászlóról, Rákóczi dandárnokról, kit egykor Rákóczi vilámlának neveztek. Kalandos nyugtalan természettel birt. Nyitramegyében, Ocskón született, s már 15 éves korában belépett az első huszárezredbe, hol azonban nem sokra ment, noha vitéz, de egyszerűsind kicsapongó volt. Fogta tehát magát, az-özököt XIV Lajos francia királyhoz, ki egy százas huszár kapitányává tette. Ez a rang kevés volt neki, s visszaszökött a császári seregbe, hol azonban csak zászlótartói állást kapott. Megharagudván ezért, századból 70 emberrel megszökött, s a morva határszélén garázdálkodott; de Nagyszombatban elfogták s a büntetését csak ugy kerülhette ki, hogy megígérte 70 emberének visszatérését a császári-akhoz. Azonban megcsalta őket, mert embereivel Rákóczihoz állott. Vitéz lovascsapat volt, de egyszerűsind garázd. Ocskay aztán ezredet alakita s dandárnok lett. A zolymoi csatában párbajra hivta az akkor még labanc Bottyánt, ki e párbaj folytán sokáig őrizte az ágat. A vágmelléki dandárral sok nevezetes dolgot követett el, de később Nyitra védelménél átért az labancokhoz. E hűtlenségeért a kurucok minden áron el akarták fogni, 1710 jan. elszején el is fogták a labanczárá lelt ezredet, s másnap már lefejezték. Az okmányokra, melyek alapján ez előadás történt, Deák Ferencz figyelmzetté Thalyt, s Ghyczy Kálmán szolgáltattá ki azokat családi levéltárból.

(—) Hamis 50 frtos bankjegyek jöttek forgalomba, melyek rajzonnal vannak készitve és rész-tollal feketére árnyalva. Az emberi alakok feltűnő roszul vannak készitve. E jegyek Bécsből, 1866. aug. 25-ről vannak keltezve és D 30 és C 39 sorozattal megjelölve. Vízjegy éppen nincs rajtuk, annak helye olajjal van bekenve.

(—) Az egy évi önkénytesek statisztikája. 1869 ben a közös hadsereg következő szaporodást nyert az új egy évi önkénytesek által. Szorgyalóság 5029, vadászok 282, dragonyos 20, huszár 45, dzsidás 32, tábori tüzérség 120, vartüzérség 15, műszaki csapat 91, mérnökcsapat 7, katonai szerkesztés 18.

(—) A szelső határokon olyan természeti túnemények mutatkoznak, minők a legőregbebb emberek sem emlékeznek. Márczius végén tiz napig folytonosan havazott durva északi szél kíséretében. A közlekedés fenakadt. 400 ember dolgozik a hó eltávolításán. A takarmányok annyira szűtkében vannak, hogy az emberek szalmazsákjaikat trütki ki.

(—) Gyilkosság könnyelműségből. Egerben a katonai lövésében e napokban egy közlegény tréfából társára szegezte fegyverét, mely elslít, s a szerencsétlen azonnal halva esett össze.

(—) Csillag-fotographiák. — Egn 11 hűvelykes tárgylensével sikerült Rutherfordnak több csillagcsoportot lefényképezni. A 43 csillagból álló Plejád csoport levételére, ámbár e csillagok között nem egy kilenczedrendű van, elég volt, ha a kitevés 3-4 perczig tartott. Egy igen érzékeny mikrométerrel sikerült Rutherfordnak együttal lemérni az ivatek, melyek e csoport csillagait egymástól elválasztják. Az általa nyert eredményeket Dr. Gould összehasonlította azokkal, melyekre hajdan Bessel jutott, s ezen összehasonlítás világosan mutatja egyrészt az utóbbi által tett mérésök bámulatos pontosságát, másrészt pedig a photographiai módszer kifogástalan szabotosságát, mely módszernek együttal az a megbecsülhetlen előnye is van, hogy az angol tudós egy éjjelen megmérhette azt, a mivel a kitűnő német csillagász 11 évig foglalkozott. Ezek szerint bizonyos az, hogy a Plejád csoportban a csillagok relatív helyzete egy negyed század óta nem változott, — a mi egy új bizonyíték arra nézve, hogy napunk csakugyan e csoport körül kering.

(—) Repülő Béka. Hogy repülő evetek, repülő halak léteznek, azt régóta tudjuk; de hogy repülő békák is legyenek, arról csak legujjabbán értesülünk Wallace, angol tudósnak a malayi szigeteken tett utazása leírásából (1869). Borneo szigetén Wallacehez egy chinai munkás 4" hosszú nagy zöld békát hozott, melyet ez egy magas fárló szállani látott. A békának jó hosszú ujjait vékony hártya kötö össze, ugy hogy a kiterjesztett lábak területe nagyobb volt, mint a testé, melyet különben igen nagyra tudott fűlfűjni. Az állatnak zöld háta, sárga basa volt, az ujjait összekötő hártýán feketesárge csíkok tartáztak. Egyik-egyik hátsó lába 4□-nyi, a mellsők pedig 2-2□ nyi területet foglaltak el. Az ujjak helyén lévő nagy taplemezek azt bizonyítják, hogy ez állat a fákra kúszó békák sorába tartozik. Nem igen bízhető, hogy az ujjak közt kifeszített nagy hártya csupán uszásra szolgálja; az állat azt mindenesetre esernyő (Fallschirm) gyanánt is használja. Wallace tapasztalata még azért is nagyon érdekes, mert azt bi-

zonnyira, hogy a lábujjak nemcsak kúszásra és uszásra, de még repülésre is átalakulhatnak.

(-) Posner Károly Lajos, pesti nagykereskedő 10 darab repertoriumot, 10 aranyat, 10 biradalmi tallért, 10 ezüst forintot és 10, mindenfélre iskolai szerekkel berendezett ládákát magyar- és erdélyországi iskolák közti vallás különbség nélkül leendő szétosztás végett, a közoktatási minisztérium rendelkezése alá bocsátotta.

(-) Browning a londoni csillagászati társulatnak legújabb jelentést tett, hogy Jupiter bolygónak egyenlítőjén csodálatos színváltozást vett észre. Előbbi években ezen bolygót vizsgálván, az említett ötlet tiszta fehérnek találta; most azonban annak zöldes sárga színe van, mely koronként fehér foltokkal van keverve; vidékein pedig hamvaskék szín mutatkozik. Ezen jelenséget nemcsak Browning, hanem más csillagászok is észrevették, s úgy vélekednek, hogy ez, a bolygó felületén vagy annak légkörében történt nagyszorú változások eredménye.

K i m u t a t á s

a dézsi kisegítő pénztár-egylet forgalmáról 1870. január, február és március havi forgalmáról.

B e v é t e l e k :

Table with 2 columns: Item description and Amount. Items include Pénztári maradványok, Havi bevétel, Könyvdíj, Kamat, Bélyegdíj, etc.

Ö s z e s e n :

Summary table showing total income and expenses.

K i a d á s o k :

Table with 2 columns: Item description and Amount. Items include Tisztviselők fizetése, Irodai kellékek, Bélyegre, Kamatba, Tökevisszafizetés, Pénztármaradék.

Ö s z e g :

Summary table for outgoing payments.

A tagok száma 759. A tartalék tőke 2,298 forint 58 kr. Dr. Szócsa Sámuel, Tatrasi Ferencz, igazgató. Turbucz Ferencz, Govriák Ferencz, könyvvezető, pénztárnok.

Szerkesztői nyílt posta.

F. S. urnak N. Szeben. Sajnáljuk, hogy közleményét nem használhatjuk — nagyon nagyon el-késített az.

O. J. urnak M. Vásárhelyt. A jelzett cikket előbb látnunk kellene.

P. F. urnak. Úrmósn. A beküldött cikket nem közölhetjük.

K Ü L F Ö L D.

Páris, ápril 9. Azon újabb hírek, hogy a császár újra megbetegedett, alapnőküliek. A császár e hírek megzafalása végett a Caroussel-térre katonai szemlét tartott.

A „Presse“ szerint a plebiscitum formulájának s a császár kiáltványának 9-én kelle ki-nyomatnia.

A minisiteri válságról szóló hírek egyre terjednek, habár jölértesített körökben valószínűtlenné tartják a kabinet változást. A creuzoti munka szitnetelők ápril 10-két várják be, mely napon általános zavargás és szüntetelés fogna beállni.

Mint Madridból, f. hó 5-ről jelentik, — mult vasárnap lévén az ujoncok sorsbuzására kijelölt nap, — ez alkalommal némely helyeken komoly zavargások történtek. Malagában némely rendőr-tisztek megsebesültek. Salamanca, Torderó, Huelva, s Castellon-ban a néptömeg betört a sorsbuzási helyiségekbe, s félbeszakasztá az eljárást. A két utóbbi városban a nép összetűré a szavazási urnákat. — Bejárban 70 ifju a hegyek közé menekült, miután kihuzta a sorsot. — Carthagena, s La Granza-ban a katonaságnak kelle a sorsbuzást oltalmaznia. — Barcellonában a sorsbuzást 4-ig el kelle halasztani, — a midőn komoly zavargások keletkeztek, s végre torlaszok emeltek. Ott, — valamint a szomszédos Sanz s Garcia helységekben harcra került a dolog; — s számosan sebesültek meg, mind a katonaság, mind a nép részéről. — A tartományban az ostromállapot kihirdetett. A katonaság hű maradt.

Flórensz, ápril 8. A belügyminisiter titkos körirata értesíti a praefectusokat, hogy a mazzinisták még nem mondtak le a felforgató terveikről, és elővigyázatira inti a hatóságokat.

Palermó, ápril 7. Alencon herczeg és neje, kik három hó óta a Palais Orleansban laktak, a politikai hatóság felszólítása következtében elhagyták a várost és Rómába mennek.

Palermóban a hatóság messze elterjedt összeesküvésnek jött nyomára. A Porta Carini mellett levő San Gregorie zárdában egy csoport embert tettek kaptak, midőn töltényeket készítettek és miután további kutatások rendelkeztek el, nagymennyiségű löport, puskagolyót s 30 ezer töltényt találtak. Ugy látszik, hogy ez összeesküvés a tervezett mazzinista lázadással áll összeköttetésben.

Berlin, ápril 9. A „Nordd. Allg. Ztg.“ a „Köln. Ztg.“-nak Éjszak-Schleswigre vonatkozó legújabb állításai ellen szólalván fel, — névszerint azon állítás ellen kell sikra, hogy a schleswigi lakosságának a határok kérdésében beleszólása lenne abba, hogy Schleswighen az éjszakiak alatt mely kerületek értendők. Ennek meghatározása egyedül Poroszországra van hagyva. Poroszország ezen ügyben csupán Ausztriával érintkezhet. Poroszországnak Dánia irányában semmi jogi kötelezettsége sincs. Azon politikai érdeket, melyet Poroszországgal szemben Dánia ezen egyezmény folytán követhetni vél, elesik, ha a dánok nem akarják elfogadni azt, a mit Poroszország megadhatónak tart.

A „France“ azt mondja a „Nordd. Allg. Zeitg.“-nak azon cikkére, — melyben Bismarck lapja egyenesen Dániát vádolja a netaláni béke-háborításokért, kiindulva a dánországyulésnak a tengerészeti budget feletti vita alkalmából, s hogy egyik titkos ülésében állítólagosan Koppenhága megerősítése hozott szövege, — hogy az elég sophistikus s elég szemtelen. S kijelenti, hogy a „Nordd. Allg. Ztg.“ e cikke bizonyára senkit sem fog Európában tévutra vezetni, s hogy az a történelem lapjain, mint a legsajnálatraméltóbb s legvakmerőbb hazugságok egyike fog fenmaradni.

Egyiptom végre hivatalosan kimondta a „pater peccavit“-t, azaz Ismael basa hivatalosan je-lentette Konstantinápolyba, hogy május 1-től fogva összesen csak 17,500 embere lesz zászló alatt. Egyidejűleg felhatalmazást kért a portától, hogy a nagy hatalmakkal a capiulátók módosítása iránt alkudozásokba bocsátkozhassék. A porta hajlandó a nemzetközi bizottság által javasolt reformokat elismerni, de úgy, ha ezen elismerés a központi kormány által az idegen hatalmak hozzájárulása nélkül kibocsátandó organicus törvényben mondatik ki.

Távírti tudósítás a bécsi börzéről.

Április. 13-n: 5% Metaliques 100 frt 60.50. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 69.65. Kamat 60.50. 1860. Kölcsön 96.60. Bankrészvény 715. Hitel-intézeti részvény 200 frt 258.20. London 10 ft st. 100 frt. 23 1/2 kr 123.60. Ezüst 120 35. Cs. királyi arany 5.86 3/10.

Földterhentesítési kötvények: Magyar 75.50. Temesi 77.50. Erdélyi 75.50. Horv.-Slavon 83 50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

N y í l t t é r . *

Felhívás „a Magyar Polgár“ t. szerkesztőségéhez.

A „Magyar Polgár“ 1869 évi 125 számu lapjának nyilttéri rovatában, a sztojkai fűrdő használatát megmentő Woit József ur, egy elferdített és az igazsággal meg nem egyező, alaptalan, paraszt irmodorban foglalt mentegetőzést tett közbe, s igazsága támogatására egy rakás névtelen bizonyítót állít elő a nyilttérben. Az ily erőszakolt tények által csak a mívelt osztály fogja a fűrdőtől elidegeníteni, s ezen boszú irását — T. Woit József urnak — a „M. Polgár“ szerkesztőségére két 24 óra alatt közrebocsátja, de az általam beadott közérdekl. választ 6 hótól fogva tartja magánál, több rendbeli felszólításom daczára; és mindenkor egész udvariasággal volt a felelet: hogy a jövő héten bizonyosan kiadja, pedig emlékeiben állhat a szerkesztő urnak, hogy a midőn azon cikket beküldtem, megkérdeztem, hogy megengedi-e a nemzeti összefüggettség annak kiadását? hogy az ellenesetben küldhessem más szerkesztőséghez által, s a szerkesztő ur ekkor olvá-lalá. Felbivom tehát ezennel a „M. Polgár“ t. szerkesztőségét, adja okát, miért nem adta ki válaszatot? Mert az ily jogtalan tényei által gyengült renoméja csökken.

M. Köblös, márt. 10. 1870.

Miske Istvánné, született Vajda Ágnes

* Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a sajtó-hatósággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

143, t. 89. 1870.

175 3-3

Pályázati hirdetés.

A kolozsvári római katolikus főgymnasium és az ottani elemi főtanoda szá mára egy rajztanítói állomás rendszeresített évi 700 frt. oszt. ért. fizetéssel, kötele-s levén a beállítandó rajztanár hetenként a főgymnasium 4. alsó osztályában a fő-méltóságú vallás és közoktatási m. kir. minisztériumak 1868. i. 14464 szám alatt kiadott gymnasiumi tanterv 22-ik és 23-ik § sa tartalmaként 16 órában, — az elemi főtanodában 4 órában, a mesterinasoknak 3 órában rajztanítást tartani; ha azonban az ezen rajztanítói állomásra pályázó képes leendő a gymnasium 1-ső, 2-ik osztályában hetenként szépirást is két órában tanítani, amaz 700 frt-hoz, még 125 frt. o. ér. a-datik, és e szerit mint rajz és szépirást tanító évi 825 frttal leendő ellátva.

Ezen állomás betöltésére névvel ezennel pályázat nyitattik. Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy a Kolozsvárt székeltő erdélyi római katolikus ideigl. bizottmányhoz ezimzett folyamodváyaikat — melyekhez keresztleve-lük, a végzett tanulmányokról, a rajztanári vizsgának jó eredménynyi letételéről, erkölcsös életükről s netán eddigi alkalmazásokról szóló bizonyítványuk és szabály-szerű minősítvényi táblázat melléklendő, s az is megjelendő, hogy a magyar, né-met s esetleg román nyelvben mennyiben jártaak, — ha már alkalmazásban len-nének — illető eljáráságuk után, különben pedig közvetlen — ezen római katholi-kus bizottmányhoz, folyó évi május 31-ik napjáig — küldjékbe.

Kolozsvárt, az erdélyi római katb. ideigl. bizottmány 1870. ki márczius 21-én tartott üléséből. Gr. Péchy.

NEM HIVATALOS.

Legkitünőbb CUBAI kávé I font csak 96 kr.

22-féle 1870-ki töltésű bel- és külföldi ásványos gyógyvizek

kereskedésembe nagy mennyiségben megérkeztek és igen jutányos árban kaphatók. Ugyiszintén ajánlom ez idényre is mindenféle színű olajban tört és viz festék, moderateur lámpaolaj, fehér és barna firnis, butor-, bőr-, pädimentem és koci lack

raktáromat,

mindenféle fűszer nemeket ismert jutányos árak mellett.

Finom asztali piros-bor kupája csak 60 kr.

CSIKY IMRE

fűszer-, festék-kereskedésében Kolozsvártt, nagypiac Szathmári-ház.

Legkitünőbb CUBAI kávé I font csak 96 kr.

Legkitünőbb CUBAI kávé I font csak 96 kr.

Felhívás.

Nemes Küküllőmegye Zágor, Szénaverős, Domáld stb. helysé-geiben az uri dézmás szőlők kitisztázására, minek mielőbbi kieszközlése a magas igazságügyi minisztérium által is sürgettetik, a m.-vásárhelyi m. kir. urbéri törvényszék kebeléből egy bizottság kiszállása a helyszíuére május havában kilátásban van; a nehézségek megoldása és egy kölcsönös megállapodás ötleteiből, hogy az ügy kifejlődése elősegíttessen és va-lahára a hosszas várakozás után be is fejeztessen, igen szükségesnek tar-tám a nagyon tisztelt birtokos urakat egy előleges értekez-letre folyó év ápril hó 24-ik napja déli órák 10 órára ide Maros-Vásárhelyre egész tisztelettel meghívni, ki meg nem jelenhet-nék, felhatalmazását sziveskedjék beküldeni. M.-Vásárhelytt. 1870. ápril hó 2-ikán. (184) 2-2

Janosó Tamás, mint több birtokos felhatalmazottja.

(120) (4-5) Alóliirt tisztelettel jelentem a nagyméltóságú urrendnek, s a t. cz. közün-ségnek, hogy a legújabb divatu szobafestési rajzútmám, fal-spallérok, arabeszek plafonok, rococok sat. sat. nagy választékba megérkeztek, minél fogva képes vagyok minden e szakmába vágó nagyobb munkákat is elvállalni, valamint falakat s minden az épülethez tartozó ablak, ajtó- és butorokat is a kivánat szerént festeniés lackirozni jutányos ár és felelősség mellett elvállalok. A gyorsaság és pontosság tekintetéből kellő számú segé-dkkel el vagyok látva. MOLNÁR MÁRTON, szoba és butor festő.

Lakásom: közpkapu a veresfogadó mellett 411 szám.

(190) (1-1) Postakezelő kerestetik. A magyar-egregyi posta állomáshoz kerestetik, egy feleskített posta keze-lő, évi fizetése 120 frt, az irodában lakás, é-lelmezés, mosás.—Az állomás t. évi juni us 1-én elfoglalandó; bővebb felvilágosi tást ad a m. kir. postahivatal. Magyar-Egregyen. — (189) (1-3) Csürülyón a Daczóféle beltelek s utána járuló koresmaregale, — melyen kívül e helységben csak Veress Dániel ur-nak s a faluuk van árulási joga — 1870 Szent György naptól kezdődőleg egy vagy több évre bérbe vehető. — Értekezhetni Kolozsvártt, Tompa Károly ügyvéddel, sé-tatérteza 3. szám.

GUGGENBERGER PÁL

dismü csarnokában, Kolozsvártt, nagypiacz. Kaphatók a legújabb divatu selyem, bársony, posztó, szalma és hára

férfi- és gyermek kalapok.

Bársony, brünnel, posztó és bőr női és gyer-mek topánok, fénymázos, kesztyü- és zer-gebör férfi-lábbelik.

A nálam vett lábbelik igazittatását is elvállalom.

Továbbá ajánlom dusan berendezett norinbergi diszmücsarnokomat melyben kaphatók különféle nagyságu uti bőröndök, bőr és vízmentes vászonból, hajtó s lovagló ostorok, sétapálczák esőernyők, ha-lász eszközök, mindennemű toiletté-eszközök és illatszerek, evő-eszközök, s minden házi kellékek nagyválasztásban s jutányos árárt.

Talmi-arany, bronz, aczél és csont ékszerek.

Gyermek-játékok. Legdusabb választékú porcellánraktáromban kaphatók a legu-jabb izlés szerint készített asztali, kávé és thea készletek, vagy kü-lönféle egyes tálak és tányérok. friss pozsonyi kétszersült és thea kenyér. (187) Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan igazittatnak. (5-6)

Hirdetés.

(183) (2-3) A volt tart. kir. főszámvévőség levél-tára használaton levélei megsemmisít-tésre kirendelt bizottmány ezennel köz-hírré teszi, hogy a levéltár helyiségében folyó év május 6-kan több mázsa ki-választott és a kereskedésekben előnyvel használható irományok fognak közárverés útján eladattni. Kolozsvártt, áorilis 11-én, 1870.

Hirdetés.

(186) (2-2) Nemes Tordamegyében, M.-Ludas köz-ségben, a bor és ser árulási jog, jelen évi április 24-ik napjától kezdve, három egymásután következő évekre, jelen évi április 19-dik napján a helyszínen tartandó közárverés útján használatra ki-adandó lévén, vállalkozók a szerződés fel-tételeit megláthatják M.-Ludason m. kir. posta-mester t. Hantz Pál urnál.

Egészsegi tanácsadó

(182) (2-5) 1869-diki teljes évfolyama díszkötetben kapható: Ár 3 forint.

Az előbbi évfolyamok teljes kötete 2 frt, a nem teljes 1 frt.

Megrendelhetni minden kir. posta-hivatalnál posta-utalvány által, vagy utánvétel mellett alóliirtnál Pesten

PETE ZSIGMOND, sebestyénér 4 sz.

Hirdetés.

(168) (3-3) Alóliirt tisztelettel kérem a t. cz. föld-birtokos urakat arra, hogy folyó év első májusától kezdve, minden hozzáam inté-zendő írásbeli tudósításaikat Kolozsvárra bel-kiárlýuteza 34 szám alá ezimezve in-tézzék, utolsó áprilisig pedig, tekin-tetes Biasini Domokos urnál adandnak hol léteümről felvilágosítást.

Kolozsvártt, április 5-én, 1870. KRAM JÓZSEF, okleveles tagosító mérnök.

Eladó birtok

(173) (3-3) Erdélybe, Háromszéken, Kézdivásár-helyhez 3/4 Sz. Györgyhöz 4, Brassóhoz 8 óra járásra Alsó-Csernátombba 100 hold első minőségű szántó föld, és kaszáló, 2 nyír erdő, 5 hold belsötelek, gazdasági épületekkel; az országútra nyuló. Értekez-ni lehet íranta Zilahon, vagy Szilágyzen-ger bérmentes levél által

BENKÖ ELEKtel.

Hirdetés.

(165) (3-6) Bécsből es. k. udvari zongoragyártó Schweihofer tól, éppen most érkezett hozzám le, egy elegáns, gyönyörű hangu **ZONGORA** eladásra, hol van még egy eladó ócska zongora is kezdők számára 40 frt. olcsó áron, és és egy eladó régi híres krémonai hegedű — Amáti készítménye 1657. évben készült, utolsó ára 100 frt. Ugy havi bérbe kiadan-dó zongoráim is vagynak.

GYULAI SÁMUEL, bel-farkasutca 81 sz. ház,

Uj szövetkereskedés!

PINKOVAY és SZÉKELY

Czég alatt Kolozsvártt.

(172) 2-2

Tisztelettel jelentjük a nagyérdemű t. cz. közönségnek, miszerint e városon szerzett több évi gyakorlati tapasztalat után önálló, merőben új

szövetkereskedést

nyitottunk.

Ellátva mindennemű divat-kelmék- és e szakmához tartozó fehérneműkkel, igyekeztünk árucikkünket a legjelesebb kül- és belföldi gyárakból megszerezni, úgy hogy azok valódi-, jó- és olcsóság tekintetében elismerést nyerhessenek.

Ismervén a helybeli igényeket, hízeltünk magunknak, hogy a n. érdemű közönség kivánalmainak megfelelni képesek leszünk. Főtörekvésünk oda leendő irányozva, hogy szilárd kitartás és pontos kiszolgáltatás által a n. érdemű közönség bizalmára érdemesek legyünk.

Minden vidéki megrendeléseket készséggel s pontosan teljesítünk. **Uzleti helyiségünk főtér Schütz ur 270. sz. háza alatt.**

„Az osztrák koronaherczeghez” czimzett őszi tavalyi selyem- és divatáru-raktár végeladása.

Bécs, Szent-István-ter, 7. herceg-érseki palota.

ezelőtt most		ezelőtt most	
1 fekete selyem-ruha	30 frt. 18 frt.	1 mousselin-ruha	12 frt. 5 frt.
1 „ faille-ruha	50 „ 25 „	1 barége „	10 „ 3 „
1 színes selyem „	35 „ 22 „	1 Jaconat „	8 „ 4 „
1 Lyoni faille-ruha minden színben	50 „ 25 „	1 Peral „	6 „ 3 frt. 50 kr.
1 atlasz csiki selyem ruha	40 „ 22 „	1 Gasier „	16 „ 9 frt.
1 frou-frou ruha (legújabb)	40 „ 40 „	1 Grenadine „	16 „ 8 „

Mohair, Alpacca, Rips, Pouplin, Gaze de Chambéry, 50%-kal olcsóbbak.
DIAMANT és MÜLLER.
Mustrák ingyen.

Czetz János és Társa női- és férfi divat Bazarja

(Kolozsvártt, közepeteza Folly-ház.)

Tisztelettel van szerencsénk tudatni a nagyérdemű helybeli, egy vidéki t. cz. közönséggel, hogy a **jelentavaszi-idényre is** megérkeztek a legújabb divatu **női- és férfi ruhakelmék, kész-női-selyem, bársony és posztó-felöltők, berlini Sottis-kendők, tavaszi- és nyári-napernyők, színes és fekete selyem-Sottis-szór ruhakelmék.**

Dúsan ellátott divatbazarunkban kaphatók továbbá: finum **női- és férfi kesztyűk, Stafirunghoz szükséges Rumburgi-vásznak, és asztalneműk. Selyem, és Casmér-paplanok, lószőr- és ruganyos mátráczok. Butor-szövetek és szőnyegek.**

Bécsi butor-raktárunkban

folytonosan kaphatók **finum-diófa sifonok, ágyak, író-, varró-, Szalon-, toilette- és ebédlő-asztalok, kész garnitúrák, 120 frttól feljebb. Arany és diófa keretű tükörök gyári áron.**

Th. Singer-családi varrógép gyári raktára.

Vidéki megrendelések pontosan igazítottak.

(181) 3-5
Lóhermag legszebb stiriai mázsája 26 forint, nemkülönben mindenféle MAGVAK kaphatók

Karvázgy Gyula

magkereskedésében Kolozsvártt, főtér gr. Teleky Domokos-ház.

Legkitünőbb CUBAI kávé 1 font csak 96 kr.

(174) 3-3
Az 1870-dik évi töltésű **bel- és külföldi ásványos gyógyvizek** kereskedésbe megérkeztek és jutányos áron kaphatók: továbbá ez idényre is ajánlom mindenféle **színű olajban tört és víz festékek, tisztított moderateur-lámpa olaj, barna és fehér firnisz-, bel- és külföldi butor-, bőr-, szoba padimentum- és kocsilack** raktáromat, a lehető legjutányosb árak mellett.

Uj tojás festék **többféle színben kis üvegekben.**

Friss Pecze-szent-Mártoni 00 liszt.

Finom asztali **piros-bor, kupája 60 kr.**

És mindenféle **fűszer-nemek** jutányos áron kaphatók,

CSIKY IMRE

fűszer kereskedésében Kolozsvártt.

Friss ERFURTI vetemény és Gazdasági vető magvak.

Pályázat

Az előpataki fűrdő **orvosi állomásra**, melylyel az ez évi május 15-től szeptember 15-ig tartó idényre, 150 o. ért. frt. fizetés, és szabad lakás van egybekötve.

A pályázni kívánó, s mind három hazai nyelvet bíró orvos tudorok folyamodásukat s tudori okleveleiket, eredeti vagy hiteles másolatban f. év **április végéig** Felső Fehérmegyében Hidvégre birtokossági elnök, gr. Nemes Jánoshoz megküldeni sziveskedjenek.

Husvétii pirostojások

kitünő szépségű és a legnagyobb választékban található

Tauffer János cukrászatában.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítettek.

(179) 3-3

(109) 16-8
100,000 darab pengő ezüst tallér?
folyó év április 20-kán
lesz Hamburg város igen nagyzerű **DIL-ORSZOLÁSA**
a melynek folytán csak kevés nap alatt csaknem **2 millió darab pengő ezüst tallér**
fog kifizetetté felosztva
100,000, 60,000, 40,000, 30,000, 20,000, 16,000, 12,000, kétszer 10,000, 8,000, kétszer 6,000, háromszor 5,000, hatszor 4,000, ötször 3,000, huszszor 2,000, harminczszor 1,500, egyszázharminczszor 1,000, kétszázöttször 400, háromszázharminczszor 200, huszonnyolcször ötszázszor 100, 60, 40 sat. sat. tallér nyerevényre.
Csak nyerevények húzatnak
4 o. 6. frt. beküldése mellett egy egész.
2 „ „ „ „ fél
1 „ „ „ „ negyed
sorsjegyre, a fennebbi húzásra érvényes eredeti állam-sorsjegyeket (nem igérvényeket) a legtovább vidékekre is pontosan és titoktartással megküldök.
Nyerevények és hivatalos húzási lajstromok a húzás után azonnal megküldetnek.
Tessék minél előbb bizalommal fordulni alólírtak a szerencsétől különösen kedvelt bankházához
HECKSCHER ZSIGMOND,
Hamburgban.

(180) 3-3
Az óvári tizedben, kenyéruca szegletén fekvő 238 sz. alatti **ház és telek,**
a Kis-Szamoshoz nyuló kerttel, örökáron eladó. Értekezhetni iránta ügyvéd Csulakkal, óvár 230 számú háznál.

(156) 2-6
Csak a nagy mennyiség teheti!
?? hol ??
!!Csak Witte-nél!!
Legjobban szabályzott **zsebórák**

egy chinaezüst zsebóra csak 3 frt. 90 kr.
egy talmiarany óra csak 4 frt. 50 kr.
1 finom savonettóra talmiarany (2-ös fedéllel) csak 6 és 9 frt.
egy angol hengeróra kristály-üveggel csak 10 frt. 50 kr.
Egy angol walesi hg. Remontoir óra, leg-erősebb szerkezetű, finom kristályüveggel, valódi talmiarany foglalatban csak 14 és 18 frt.
egy párisi bronz-fallóra csak !!! 1 frt. 40 kr. !!!
párisi bronz órák, finom készítmény, óbrészttől !!! 2 frt. !!!
Napórák kompázzsal, zsebalak, darabja csak 25 kr.
Minden óra legjobban van szabályozva.
Csak 10 kr. egy általános órakulcs, mely minden órához talál.
Valódi talmiarany óraláncok csak 80 kr. és 1 frt.
Ugyanazok hosszak, velencei alak csak 1 frt. 60 kr.
Gyűrűk talmiaranyból csak 10, 60 kr. 1 ft. darabja.
Egyedül **WITTE-nél** Bécsben, Kärntnerstrasse, 59 sz.

Genfi zsebórák.

Az előpataki fűrdő **zenekarra** melylyel az ez évi június 1-sőtől tartó idényre, naponta 16 o. ért. frt. fizetés van egybekötve.
A zenekarnak legkevesebb 14 személyzetből kell állnia, s a kellő hangszerekkel ellátva, hogy az napontai kétszeri szabad helyeni játéknál eléggé hallható legyen — mindazon zenekar vezetőük tehat, a kik pályázni oajtanak, folyamodásukat a társaságuk névsorával mellékelve legkésőbb **április végéig** Felső Fehérmegyében Hidvégre birtokossági elnök gr. Nemes Jánoshoz beküldeni ne késsenek.

(177) 3-3
Hirdetés.
Mostan következő Sz. György napi béköltözésre, kerestetik kül-monostortéczában, vagy a város akármely külső részében egy uri lakás kerttel, istállóval 4 lóra, 1, 2 vagy 3 évre kiadandó; ezen kívül a városban több szobákban álló nagy szalásra is szükség lenne, — kinek ilyszerű kiadó alkalmatlósága lenne kiadandó, méltóztasson
GYULAI SÁMUEL,
bel farkasutca 81. sz. háznál értesíteni, kinél, leánya elhalván, több jeles és válogatott Zongora koták vagynak olcsó áron eladandók, és egy új Schweighofer zongora.

(104) 7-8
Vajda-Szentiványon mintegy **100 mázsa Stiriai piros lóher mag,** fecke-fonal mentes, van eladó a Horváth Mihály udvarában mázsája 28 frt. o. ért. Utóposta: Szász-Régen.

(178) 3-3
Egy nagy, jó, erős utazó **üveges kocsli eladó.**
Értekezhetni az ára éránt, és megnevezhetni szentegyházutczában **485 ház** szám alatt.

Pályázat

Az előpataki fűrdő **zenekarra** melylyel az ez évi június 1-sőtől tartó idényre, naponta 16 o. ért. frt. fizetés van egybekötve.
A zenekarnak legkevesebb 14 személyzetből kell állnia, s a kellő hangszerekkel ellátva, hogy az napontai kétszeri szabad helyeni játéknál eléggé hallható legyen — mindazon zenekar vezetőük tehat, a kik pályázni oajtanak, folyamodásukat a társaságuk névsorával mellékelve legkésőbb **április végéig** Felső Fehérmegyében Hidvégre birtokossági elnök gr. Nemes Jánoshoz beküldeni ne késsenek.

Hirdetés.

(177) 3-3
Hirdetés.
Mostan következő Sz. György napi béköltözésre, kerestetik kül-monostortéczában, vagy a város akármely külső részében egy uri lakás kerttel, istállóval 4 lóra, 1, 2 vagy 3 évre kiadandó; ezen kívül a városban több szobákban álló nagy szalásra is szükség lenne, — kinek ilyszerű kiadó alkalmatlósága lenne kiadandó, méltóztasson
GYULAI SÁMUEL,
bel farkasutca 81. sz. háznál értesíteni, kinél, leánya elhalván, több jeles és válogatott Zongora koták vagynak olcsó áron eladandók, és egy új Schweighofer zongora.

(104) 7-8
Vajda-Szentiványon mintegy **100 mázsa Stiriai piros lóher mag,** fecke-fonal mentes, van eladó a Horváth Mihály udvarában mázsája 28 frt. o. ért. Utóposta: Szász-Régen.

(178) 3-3
Egy nagy, jó, erős utazó **üveges kocsli eladó.**
Értekezhetni az ára éránt, és megnevezhetni szentegyházutczában **485 ház** szám alatt.